

Biebrzański Park Narodowy

Kategoria: Miejsce Roku 2004

Opis

Biebrzański Park Narodowy został utworzony 09.09.1993 r. i jest największym parkiem narodowym w Polsce. Położony jest w północno - wschodniej części kraju, na terenie województwa podlaskiego. Powierzchnia Parku wynosi 59223 ha. Obszary leśne w Parku zajmują 15547 ha, grunty rolne - 18182 ha, a nieużytki - słynne Bagna Biebrzańskie, w rzeczywistości najbardziej cenne przyrodniczo ekosystemy - 25494 ha. Biebrzański Park Narodowy chroni rozległe i prawie niezmienione dolinowe torfowiska z unikalną różnorodnością gatunków roślin, ptaków i innych zwierząt oraz naturalnych ekosystemów. Dolina Biebrzy jest bardzo ważnym miejscem gniazdowania, żerowania i odpoczynku dla ptactwa wodno-błotnego, toteż w roku 1995 została wpisana na listę konwencji RAMSAR tj. obszarów mokradłowych o międzynarodowym znaczeniu, zwłaszcza jako środowiska życia ptactwa wodno-błotnego.

Rozległość obszaru, jego pierwotność i odmienność sprawiają, że w dolinie Biebrzy zachowała się specyficzna fauna w dużym stopniu związana z naturalnymi ekosystemami bagiennymi i wodnymi. Stwierdzono tu obecność 48 gatunków ssaków. Wśród drobnych ssaków uwagę zwraca pospolitość i wysokie zagęszczenie nornika północnego świadcząca o specyfice środowisk bagiennych. Z pozostałych ssaków na uwagę zasługują: wilk, wydra, łódź i bóbr. Znajduje się tu największa w kraju ostroja łosia

uwagę zasługują: wron, wydra, łos i bobr. Znajduje się tu największa w kraju ostoja łosia (ok. 600 sztuk). Reintrodukowany po ostatniej wojnie bór jest obecnie zwierzęciem pospolitym.

W dolinie Biebrzy obserwowano 283 gatunków ptaków, w tym ponad 180 lęgowych. Jest najważniejszą ostoją wodniczki, dubelta, orlika grubodziobego, rybitwy białoskrzydłej i derkacza. Jest też ważnym "przystankiem" dla migrujących siewkowców, kaczek, gęsi i żurawi.

Ichtiofauna dorzecza Biebrzy liczy 36 gatunków ryb oraz wielką rzadkość: minoga ukraińskiego - gatunku charakterystycznego dla wschodniej części Morza Czarnego. Stwierdzono obecność 5 gatunków gadów oraz 12 gatunków płazów.

Jedną z jego charakterystycznych cech florystycznych jest duży udział gatunków borealnych i reliktyw glacialnych: brzoza niska, trzcinnik prosty, turzyca strunowa, turzyca życicowa, bażyna czarna, bagno zwyczajne, żurawina błotna, gnidosz królewski, tłustosze pospolite, wielosił błękitny, wierzba lapońska, skalnica torfowiskowa, wełnianeczka alpejska, borówka bagienna i szereg mszaków.

Flora jest tu bogata i porównywalna z podobnymi obszarami terenów sąsiednich. Występuje tu ponad 950 gatunków roślin naczyniowych, w tym ponad 800 w granicach Parku. Stwierdzono 53 gatunki podlegające ochronie całkowitej i 13 pod ochroną częściową. 45 gatunków tu występujących znalazło się na "Czerwonej liście roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce". Do najrzadszych gatunków należą: zanokcica zielona, skrzyp pstry, widłak wroniec, rosiczka długolistna, wąkrotka zwyczajna, tłustosze zwyczajny, płesznik zwyczajny, zaraza niebieska, niebielistka trwała, szachownica kostkowata, kosaciec bezlistny oraz 18 gatunków storczyków z najokazalszym krajowym gatunkiem: obuwikiem pospolitym.

W Biebrzańskim Parku Narodowym jest zatrudnionych obecnie 78 osób. Funkcję Dyrektora Parku od 2001 r. pełni mgr inż. Adam Sieńko. Pomagają mu Zastępcy Dyrektora: mgr Andrzej Grygoruk – Pion Społecznych Funkcji Parku – odpowiedzialny za Edukację, Udostępnianie, Stan Posiadania i Zagospodarowania Przestrzennego oraz mgr inż. Wojciech Dudziuk – Pion Ochrony Ekosystemów

Biebrzański PN został podzielony na 2 obręby: Basen Dolny, ten z kolei na obwody ochronne: Brzeziny, Werykle, Osowiec oraz Basen Środkowy i Górny, a ten na obwody ochronne: Kapice, Ciszewo, Grzędy, Tajno, Trzyczeczki. Na czele każdego obrębu stoi nadleśniczy, natomiast obwodu – konserwator (funkcja leśniczego w LP).

Przy parku funkcjonuje Gospodarstwo Pomocnicze, w którym pracuje 28 osób. Na jego czele stoi Kierownik – Janusz Senderacki. Gospodarstwo Pomocnicze wykonuje usługi na rzecz parku: budowa i remont infrastruktury turystycznej, wykaszanie łąk oraz wiele innych.

W parku pracują w większości specjaliści z wyższym wykształceniem: leśnym, biologicznym, ochrony środowiska, rolniczym, ekonomicznym, informatycznym, geodezyjnym, itd. Wymaga tego wiele zadań, jakie stoją przed parkiem narodowym.

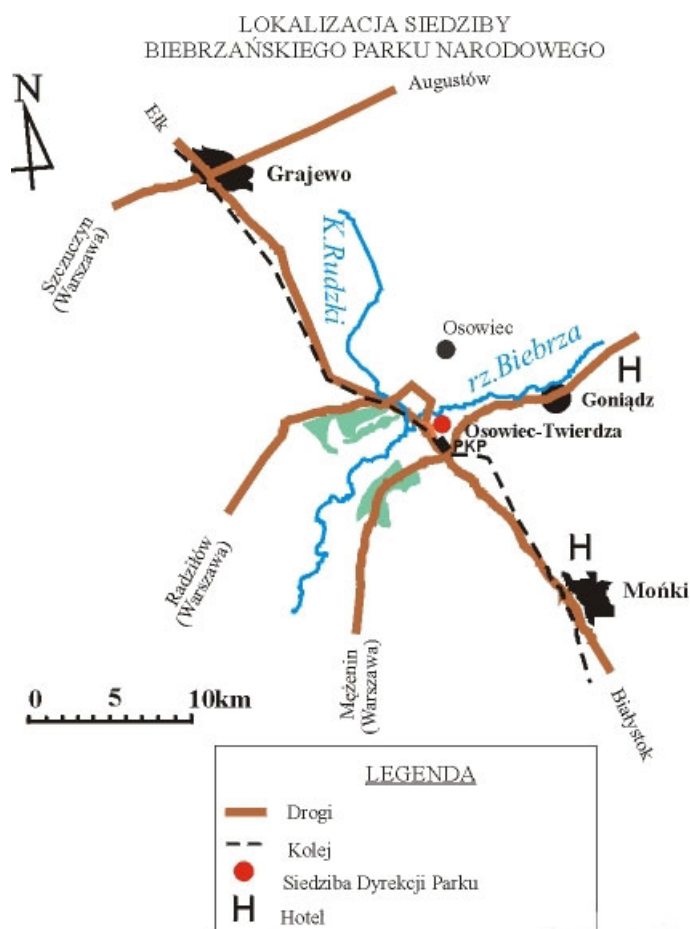
Istotnym elementem funkcjonowania parku jest współpraca z lokalnymi samorządami. Tereny parku położone są na obszarze 14 gmin: Wizna, Jedwabne, Trzcianne, Radziłów, Grajewo, Goniadz, Jaświły, Rajgród, Bargłów Kościelny, Suchowola, Sztabin, Lipsk, Dąbrowa Białostocka, Nowy Dwór. Gminy te wchodzi w skład 5 powiatów: Łomżyński, Moniecki, Grajewski, Augustowski i Sokółski.

Głównym zadaniem parku narodowego jest ochrona przyrody. W przypadku Biebrzańskiego PN, jest to w większości ochrona aktywna, polegająca na wykaszaniu łąk i nieużytków. Zapobiega to największemu zagrożeniu w BPN, jakim jest sukcesja wtórna. Zaniechanie wykaszania metodami tradycyjnymi przez rolników może doprowadzić do tego, że ptaki siewkowe zaczną omijać Dolinę Biebrzy, czemu park chce przeciwdziałać. Ochroną bierną objęty jest rejon „Czerwonego Bagna”. Jest to tzw. obszar ochrony ścisłej, gdzie obowiązuje zakaz wstępu i prowadzenia jakiegokolwiek działalności.

Obok ochrony przyrody, priorytetowym zadaniem parku jest edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży. W tym celu Biebrzański PN wydaje kwartalnik, cieszący się bardzo dużym powodzeniem - „Nasza Biebrza”, który w sposób bardzo przystępny przybliża problemy ochrony przyrody. Dział Edukacji organizuje również wiele innych atrakcji m.in. konkurs wiedzy o BPN dla gimnazjalistów. Należy tu też wspomnieć o stałej

III. Konkurs wiedzy o BPN dla gimnazjalistów. Należy tu też wspomnieć o stałej współpracy z ok. 80 szkołami z „gmin biebrzańskich”. BPN ciągle rozbudowuje swoją infrastrukturę turystyczno-edukacyjną. W chwili obecnej w parku jest 8 ścieżek edukacyjnych, o łącznej długości 22,5 km. Na terenie parku udostępniono: 16 szlaków pieszych o długości 168,9 km, 5 szlaków rowerowych o długości 48,6 km, 8 szlaków wodnych o długości 223,2 km oraz 1 szlak konny o długości 13 km. Łączna długość szlaków turystycznych w BPN wynosi 471 km.

Kontakt: Biebrzański Park Narodowy Osowiec-Twierdza 8, 19-110 Goniądz, tel./fax 085 738 06 20 www.biebrza.org.pl, e-mail: biebrza@biebrza.org.pl

Atrakcje turystyczne okolicy

Centrum Edukacji i Zarządzania BPN w Osowcu-Twierdzy (ekspozycja, sale edukacyjne). Muzeum twierdzy Osowiec, Terenowy Ośrodek Edukacyjny w Osowcu-Twierdzy (BPN), wieże widokowe, ścieżki edukacyjne. Góra Strękowa - „Polskie Termopile” – obrona odcinka Wizna z 1939 r. W Wiźnie kościół z pocz. XVIw. – gotyk mazowiecki. W Starej Kamiennej najstarszy drewniany kościół w Dolinie Biebrzy z 17 r. Sanktuarium Maryjne w Różanymstoku, Izba Pamięci Księdza Jerzego Popiełuski Suchowoli. Kanał Augustowski – pierwsza śluza na Biebrzy w Dębowie. Przez teren parku przebiega odcinek rowerowego Podlaskiego Szlaku Bocianiego.

